

## بررسی پتانسیلهای ژئوتوریسمی استان فارس به منظور ایجاد ژئوپارک

مهرنوش بیات

دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز m.bayat96@yahoo.com

### چکیده

بدون شک استان فارس با دارا بودن ذخائر فرهنگی و تاریخی منحصر به فرد و با شکوه، به عنوان یکی از مهمترین منابع گردشگری جهان به شمار می آید. در کنار این ذخائر، چشم اندازهای زیبا و پدیده های ژئو مورفولوژیکی منحصر به فرد، تنوع جانوری، پوشش گیاهی و از همه مهم تر تنوع قومیت ها و فرهنگ های مردمان ساکن در این منطقه اهمیت آن را در جذب گردشگران صد افزون می نماید.

قطعا حفظ و نگهداری این ذخائر ارزشمند به خصوص پدیده های زمین شناسی بی نظیر که حاصل میلیون ها سال تغییر و تحولات کره ی زمین در این منطقه است، نیازمند برنامه ریزی و اقدامات اساسی منطقه ای و بین المللی است تا بر اساس اصول توسعه ی پایدار و تعهدات نسل حاضر به نسل های آینده، برای تداوم حفظ این میراث جهانی اقدام شود.

در این مقاله تلاش داریم برای محقق ساختن اهداف و ایده های یاد شده به معرفی برخی از ویژگی های جالب ژئوتوریسمی استان پرداخته و قابلیت ثبت این مناطق را به عنوان ژئوپارک در سازمان علمی فرهنگی ملل متحد (یونسکو) نشان دهیم.

با توجه به درصد بالای تعداد گردشگران استان فارس نسبت به سایر استان های کشور و شهرت جهانی برخی از آثار تاریخی استان، معرفی مناطقی به عنوان ژئوپارک و تلاش در ثبت جهانی آنها، در کنار این آثار ارزشمند باستانی، باعث جذب بیشتر گردشگر، رشد صنعت گردشگری و پیشرفت اقتصادی استان خواهد شد.

**کلید واژگان:** استان فارس - توسعه پایدار - ژئوپارک - ژئوتوریسم

### مقدمه

ژئوتوریسم به عنوان شاخه ای از توریسم پدیده های جالب زمین شناسی را مورد توجه قرار می دهد. با توجه به منحصر به فرد بودن هر یک از این پدیده ها و شکل گیری آنها در طول میلیون ها سال، از آنها می توان به عنوان "میراث زمین" نام برد. به همین دلیل سازمان علمی فرهنگی ملل متحد "یونسکو" مصمم شد در قالب یک تشکل جدی و جهانی، اهمیت بین المللی این پدیده ها را مشخص نماید. به منظور حفاظت منطقی و بهره برداری پایدار از آنها در سال ۱۹۹۹ نوعی ساختار حفاظتی، مدیریتی با نام "ژئوپارک" توسط یونسکو پیشنهاد گردید. ژئوپارک مخفف Geology Park یا پارک زمین شناسی عبارت است از منطقه ای با وسعت کافی که مرزهای آن به وضوح مشخص شده و چندین پدیده ی بارز زمین شناسی در محدوده ی آن قرار گرفته باشد. ژئوپارک ها ممکن است علاوه بر پدیده های بارز زمین شناسی از آثار تاریخی، بوم شناسی، میراث فرهنگی و